

110. Lauantaina 14 päivänä joulukuuta 1991

kello 4.15

Päiväjärjestys

			S.
		Toivomusaloitteet n:ot 66, 79, 80, 89, 108, 124, 127, 154 ja 157	
		Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 68	
Ilmoituksia			
Ensimmäinen käsittely:			
1) Ehdotukset laiksi vuodelta 1992 toimitettavassa valtionverotuksessa sovellettavista veroasteikoista ja veroprosenteista	3704		
Hallituksen esitys n:o 61			
Lakialoite n:o 76			
Toivomusaloite n:o 145			
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 65			
2) Ehdotukset laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta	„	5) Ehdotus laiksi liikevaihtoverolain 47 §:n muuttamisesta	3706
Hallituksen esitys n:o 62		Hallituksen esitys n:o 204	
Lakialoitteet n:ot 52, 54, 56, 59, 72, 77 ja 84		Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 69	
Toivomusaloitteet n:ot 68, 82, 84, 86, 94, 100, 105, 106, 110, 111, 113, 114, 117—123, 126, 131—133, 147 ja 152		6) Ehdotus laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 14 ja 46 §:n muuttamisesta	„
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 66		Hallituksen esitys n:o 205	
3) Ehdotukset laeiksi yhtiöveron hyvityksestä annetun lain sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta	3705	Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 70	
Hallituksen esitys n:o 64		7) Ehdotus laiksi tulo- ja varallisuusverolain 115 §:n muuttamisesta ja 167 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta	„
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 67		Hallituksen esitys n:o 210	
4) Ehdotukset vuonna 1992 perittäviä sosiaaliturvamaksuja koskeviksi laeiksi ...	„	Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 71	
Hallituksen esitys n:o 199		8) Ehdotukset laeiksi sairausvakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta	„
Lakialoite n:o 91		Hallituksen esitys n:o 145	
		Lakialoitteet n:ot 30 ja 89	
		Toivomusaloitteet n:ot 1060, 1173, 1174, 1233, 1253, 1255, 1264, 1323 ja 1370	
		Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 21	
		9) Ehdotus laiksi kansanterveyslain voimaantuloa koskevan lain 3 §:n muuttamisesta	„
		Hallituksen esitys n:o 142	
		Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 22	

10) Ehdotukset laeiksi valtion eläkelain 7 ja 9 c §:n ja valtion perhe-eläkelain voimaanpanolain 4 §:n muuttamisesta 3706

Hallituksen esitys n:o 136
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 23

11) Ehdotukset laiksi valtioneuvoston jäsenten palkkiosta annetun lain 1 §:n väliaikaisesta muuttamisesta 3707

Hallituksen esitys n:o 110
Lakialoitteet n:ot 37, 64, 65, 75 ja 87
Perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 10

Puhetta johtaa ensimmäinen varapuhemies Paakkinen.

Nimenuudossa merkitään poissa oleviksi edustajat Andersson, Astala, Biaudet, Donner, Hassi, Hurskainen, Jaakonsaari, Jouppila, Kanner, Kasurinen, Komi, Lamminen, Laurila, Lindroos, Linnainmaa, Lipponen, Miettinen, Näsi, Pelttari, Pokka, Puhakka, Ranta, E. Rehn, Salolainen, Särkijärvi, Tennilä, Tuomioja, Vanhanen ja Vähäkangas.

Ilmoitusasia:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä sairauden vuoksi ed. Laurila sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat Andersson, Jouppila ja Vähäkangas.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotukset laiksi vuodelta 1992 toimitettavassa valtionverotuksessa sovellettavista veroasteikoista ja veroprosenteista

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 61
Lakialoite n:o 76
Toivomusaloite n:o 145
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 65

S. Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 65.

Tämän asian yhteydessä sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen 2) asiasta.

Keskustelu:

Ed. Backman: Arvoisa puhemies! Tulemme toisessa käsittelyssä esittämään muutoksia sekä veroasteikkoihin että tulo- ja varallisuusverolakiin, mutta ajankohdan vuoksi en ryhdy näitä esityksiä sen tarkemmin esittelemään enkä myöskään perustelemaan vaan palaan keskusteluun toisen käsittelyn yhteydessä.

Ed. Aittoniemi: Arvoisa puhemies! Samat sävelet Suomen maaseudun puolueen eduskuntaryhmällä. Tulemme myös esittelemään veroasteikon, joka helpottaa köyhää ja pienituloista ihmistä. Niin kuin on paljon puhuttu siitä, että pitäisi saada veroja vähän suurituloisemmilta, sen verran voin sanoa veroasteikosta, että olemme ensinnäkin peruuttaneet suurituloisilta marginaaliveroprosentin alennuksen 43:sta 39:een sekä muodostaneet vielä oikein suurituloisten ryhmän, yli 285 000 ansaitsevat, joilla marginaaliveroprosentti on 49. Samoin tulemme esittelemään tämän ehdotuksen myöhemmin toisessa käsittelyssä.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Ehdotukset laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 62
Lakialoitteet n:ot 52, 54, 56, 59, 72, 77 ja 84
Toivomusaloitteet n:ot 68, 82, 84, 86, 94, 100, 105, 106, 110, 111, 113, 114, 117—123, 126, 131—133, 147 ja 152
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 66

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 66.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Ehdotukset laeiksi yhtiöveron hyvityksestä annetun lain sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 64
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 67

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 67.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Ehdotukset vuonna 1992 perittäviä sosiaaliturvamaksuja koskeviksi laeiksi

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 199
Lakialoite n:o 91
Toivomusaloitteet n:ot 66, 79, 80, 89, 108, 124, 127, 154 ja 157
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 68

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 68.

Keskustelu:

Ed. Backman: Arvoisa puhemies! Eriytyisesti ns. raippaverojen osalta on tarve hyvinkin pitkään keskusteluun vielä ennen niiden hyväksymistä ja toivottavasti ennen niiden hylkäämistä. Me tulemme nimittäin ehdottamaan toisessa käsittelyssä, että nämä vastoin tuposopimusta tehdyt 2 pennin ja eläkeläisille jopa yli 3 pennin raippaverot tultaisiin hylkäämään. Samassa yhteydessä tulemme esittämään yksityiskohtia pykäliin.

Haluan tässä yhteydessä jo korostaa, että toimenpide, jota nyt ollaan tekemässä, on vastoin niiden asiantuntijoiden näkemyksiä, joita olemme valiokunnassa kuulleet. Eräät talouspoliittiset asiantuntijat olivat erityisesti sitä mieltä, että suhdannepoliittisesti tällainen veronkiristys

tässä vaiheessa on erittäin huonosti perusteltu. Samanlaisia kommentteja olemme saaneet lukea päivittäin sanomalehdistä erilaisilta alan asiantuntijoilta: yliopistojen professoreilta jne.

Ed. Skinnari: Arvoisa puhemies! Tämä esitys on tosiaan kansantaloudellisesti ja suomalaisten näkökulmasta erittäin huonosti perusteltu. Kukaan ei ole pystynyt valiokunnassakaan esittämään, mihin talousteoriaan tämä hallituksen linja perustuu, kun kansalaisten käytettävissä olevia tuloja alennetaan niinkin paljon kuin ensi vuonna käytännössä tulee tapahtumaan. Kansalaiset eivät edes tiedä käytännössä, miten paljon palkansaaajan ja miten paljon eläkeläisen käytettävissä oleva tulo tulee vähentymään, kunnes he sen ensi vuoden keväällä karmeana tosiasiana tulevat tajuamaan.

Tämän esityksen lähtökohta on sikälikin erittäin epälooginen, että perusteenahan hallitus on, tekosyynä, käyttänyt sitä, että ensiksi piti alentaa työntekijäin eläkevakuutusmaksua, TEL-maksua, ensi vuonna. Kun se ei onnistunut, piti ottaa tämä esitys. Mutta käytännössähän TEL-maksu menee yksityisille vakuutuslaitoksille, se ei tule valtiolle, joten sillä asialla ei ole mitään tekemistä valtiontalouden kanssa. Ja nyt tämä maksu menee tietysti Kansaneläkelaitokselle. Tämän palkansaaajat ja eläkeläiset joutuvat käytännössä maksamaan.

Kun katsotaan valtion rahoitusperusteita, miksi tämänlaiseen tilanteeseen on tultu, niin yksi syy on se, että työnantajien vakuutusmaksuja kymmenessä vuodessa on alennettu noin 10 prosenttiyksikköä eli käytännössä noin 20 prosenttia. Kun Kansaneläkelaitoksen menot ovat noin 40 miljardia, niin käytännössä noin 8 miljardia on alennettu työnantajien vakuutusmaksuja.

Ed. P. Leppänen: Arvoisa puhemies! Tämä on yksi niitä lakeja, jotka on varmaan hyvin huonosti harkittu, koska tämä lisää työttömyyttä maassamme, koska kotimaista ostovoimaa tämänkin kautta leikataan kansalaisilta. Samanaikaisesti työttömyys kasvaa, sen myötä kasvavat työttömyysturvaan ja myös sosiaaliturvaan liittyvät kustannukset. Ihmetellä täytyy, että hallitus ei ole miettinyt tarkemmin, eikä tätäkin rahaa olisi jostakin muualta löytynyt, missä sitä todella on, eikä tavallisten kansalaisten kukkarosta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Ehdotus laiksi liikevaihtoverolain 47 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 204
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 69

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 69.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Ehdotus laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 14 ja 46 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 205
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 70

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 70.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

7) Ehdotus laiksi tulo- ja varallisuusverolain 115 §:n muuttamisesta ja 167 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 210
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 71

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 71.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

8) Ehdotukset laeiksi sairausvakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 145
Lakialoitteet n:ot 30 ja 89
Toivomusaloitteet n:ot 1060, 1173, 1174, 1233, 1253, 1255, 1264, 1323 ja 1370
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 21

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 21.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

9) Ehdotus laiksi kansanterveyslain voimaansaannosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 142
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 22

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 22.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

10) Ehdotukset laeiksi valtion eläkelain 7 ja 9 c §:n ja valtion perhe-eläkelain voimaansaannolain 4 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 136
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 23

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 23.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

11) Ehdotukset laiksi valtioneuvoston jäsenen palkkiosta annetun lain 1 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 110
Lakialoitteet n:ot 37, 64, 65, 75 ja 87
Perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 10

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 10.

Keskustelu:

Ed. Kaarilahti: Arvoisa puhemies! Tulen toisessa käsittelyssä esittämään perustuslakivaliokunnan mietintöön lakimuutosesityksen ja perustelut tulen ilmoittamaan toisen käsittelyn yleiskeskustelussa.

Ed. Laine: Rouva puhemies! Sen jälkeen kun valtiovarainministeri Viinanen ilmoitti, että hallitus ei suostu suurituloisia koskevan verouudistuksen korjaamiseen eli siis rikkaita suosineen verouudistuksen peruuttamiseen, olen perustuslakivaliokunnassa ilmoittanut yhtyvänä hallituksen esitykseen ministerien palkkojen alentamisesta, joka käytännössä merkitsee myös kansanedustajien palkkojen alentamista. Olen tässä yhteydessä ehdottanut edustajien Seppäsen ja Laakson lakialoitteiden pohjalta, että ministeriltä poistettaisiin kaksoispalkkaus eli siis kansanedustajan palkka siltä ajalta, kun he hoitavat ministerin tehtäviä. Olen lisäksi ehdottanut ns. ranskalaisen mallin mukaisesti, että valtioneuvoston jäsenen on annettava selvitys ennen oman viranhoidon aloittamista maa-, kiinteistö- ja osakeomaisuudestaan. Näihin esityksiin valiokunnassa ei ole yhdytty. Olen tältä pohjalta jättänyt valiokunnan mietintöön vastalauseen ja tulen tämän lain toisessa käsittelyssä tarkemmin perustelemaan ehdotuksen.

Ed. Aittoniemi: Rouva puhemies! Eduskunta on omituinen työpaikka. Kun muilla työpaikoilla työntekijät riitelevät palkoistaan pyrkiin saamaan niitä korotettua, täällä riidellään aina toiseen suuntaan eli pyritään saamaan niitä alemmas. Vuonna 1987 oli samanlainen tilanne, jolloin eduskunta muni itsensä oikein perusteel-

lisesti. Minä onneksi korokkeelta puhuin päinvastaista asiaa silloin selkeästi ensimmäisenä puheenani samoin kuin olen sanonut tämänkin eduskunnan aikana.

Mehän nolaamme itsemme kansalaisten silmissä riitelemällä palkoista tällä tavalla kuin nytkin tapahtunut. Minua harmittaa erityisesti se, että muutamilla kansanedustajilla näyttää olevan sellainen ajatus, että nuo ihmiset ulkopuolella ovat niin tyhmiä, että tämän tyyppinen nuoleskelu vaikuttaa jollakin tavalla jonkun henkilön poliittista arvoa nostavasti. Kyllä minä sanon päinvastoin, että se on toiseen suuntaan. Eivät ihmiset niin tyhmiä ole tuolla ulkopuolella, että he katsovat positiiviseksi sen, että kansanedustajat riitelevät palkoistaan alaspäin, kun normaali tilanne olisi ylöspäin.

Rouva puhemies! En jatka tämän enempää, mutta oikeastaan näitä tuntojani toisessa käsittelyssä perusteellisesti selvitellen eduskunnalle, vaikka en sitten vuonna 1995 enää eduskuntaan pääsisikään, ja kun presidentinvaalitkin ovat 1994, ei sillä ole mitään väliä. (Naurua) Mutta tämä asia pitäisi selvittää kerran kunnolla eduskunnassa, ettei jatkuvasti munata vaalikaudesta toiseen itseämme.

Ed. Rinne: Rouva puhemies! Edustajien kannattaa hyvin tarkasti kuunnella edustajatoveri Aittoniemen puheita ja hänen esiintymisiään. Hän sai suhteellisesti eniten ääniä koko valtakunnassa näillä periaatteilla, että edustajien palkkoja ylöspäin mieluummin kuin alaspäin.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies:
Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi maanantaina kello 14.

Täysistunto lopetetaan kello 4.32.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen

